

GAZETA LOSOWAŃ i HANDLOWA

MERKURY

Warunki prenumeraty.

W Krakowie:

Rocznie z dostawą do domu . . . . kor. 8.40

Na prowincye . . . . „ 8.60

Do Król. Polskiego „ 6.—

Do innych państw europejskich . . . „ 7.—

Numer pojedynczy 20 hal.

Prenumeratę przyjmuje Administracja oraz Biuro dzienników pp. Hopsasa i Salomonowej w Krakowie, we Lwowie: Dom bankowy Schütza i Chajesa, plac Maryacki l. 7.

Redakcja i administracja w Krakowie, Rynek główny 5. Nr telefonu 354.

Wychodzi (bezpośrednio po każdym ważnem ciągnięciu) 2 i 16 każdego miesiąca.

DWUTYGODNIK

z dokładnym wykazem bieżących ciągnięć losów, listów zastawnych i innych papierów wartościowych z dodatkiem corocznym: **Rocznik finansowy.**

Działy: ekonomiczny, handlowy, asekuracyjny i informacyjny.

Ogłoszenia po 15 hal. od wiersza, reklamy 40 hal. przyjmuje Administracja oraz Rudolf Messe w Wiedniu (także w Berlinie, Wrocławiu, Hamburgu itd.)

Kraków

Rynek główny nr. 5 Nr. telefonu 354.

Kraków.

TREŚĆ.

Losy.

Losy tureckie 400-frankowe	2
Losy Badeńskie	2
Losy Brunświckie 20-talarowe	1

Listy zastawne.

4 ⁰ / ₁₀₀ i 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ listy zast. gal. Banku kraj.	2
Listy zast. Tow. kred. m. Częstochowy	3

Listy zastawne Tow. kred. m. Kielec . . 6

Obligacje.

Obligacje komun. pierwszej peszteńskiej ojczyściej kasy oszczędności	3
4 ⁰ / ₁₀₀ i 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ oblig. węg. kolei lokalnych	1

Dział ekonomiczny.

Nowa pożyczka rosyjska	5
----------------------------------	---

Finanse rosyjskie	5
Bankructwa książęce	4
1000 procent	3
Kronika handlowa	6
Przegląd giełdowy	6
Odpowiedzi redakcyi	6
Sprawozdanie z Targu zbożowego	6
Kursa	8
Ogłoszenia	7

4⁰/₁₀₀ Losy Badeńskie 100-talarowe z r. 1867. (4⁰/₁₀₀ *Budische 100-Taler-Lose v. J. 1867*).

39 losowanie z dnia 2 kwietnia 1906 w Karlsruhe.

Wylosowano następujące 78 seryj: 16 73 99 106 184 221 226 246 265 302 349 361 381 118 426 477 533 565 596 642 643 658 682 717 811 814 816 833 836 837 882 914 938 956 960 999 1073 122 161 177 185 232 246 259 264 283 314 343 426 487 493 537 611 614 648 664 695 742 787 799 820 837 850 860 874 884 908 915 937 968 2035 087 093 136 167 224 244 292

Ciągnięcie premii dnia 1 czerwca 1906.

Losy Brunświckie 20-talarowe.

(*Braunschweig'sche 20-Taler-Lose*).

133 losowanie dnia 31 marca 1906 w Brunświku.

Z wylosowanych 1 lutego 1906 r. 27 seryj: 259 323 1196 556 762 2457 754 3979 4723 900 5175 502 907 919 984 6015 427 7650 802 8111 369 547 562 874 9750 821 900

wygrały:

Ser.	Nr.	Marki	Serya	Nr.	Marki	Serya	Nr.	Marki
259	49	300	2754	11	300	5907	34	300
323	48	210	3979	35	210	5984	35	210
1196	23	210	4900	18	300	8369	19	300
1557	24	210		39	9000	8874	4	6000
	41	300	5502	1	300		24	300
1762	27	180000	5907	12	300	9821	1	1500
2457	21	300		28	210			

Wszystkie inne numera wygrywają po 78 marek. Wypłata od 30 czerwca 1906.

Obligacje węgierskich kolei lokalnych.

(*Oblig. der Ungarischen Lokaleisenbahnen.*)

4¹/₂⁰/₁₀₀. 25. losowanie d. 24 marca 1906 w Tryjeście.

Po 200 koron Nr. 412 809 1033 174 395 426 795 938 2533 3090 417 428 933 5072 6113 425.

Po 1000 koron Nr. 735 1280 2400 939 3391 4161 5251 253 262 386.

Po 2000 koron Nr. 280 768 968 1924 2715 854 3079 731 4076 105.

Po 10000 koron Nr. 109 111. Wypłata od 2 lipca 1906.

4⁰/₁₀₀ z 5⁰/₁₀₀ premią.

20. losowanie 24 marca 1906 Budapeszcie.

Po 200 koron Nr. 928 948 1112 628 736 3098 964 4675 991 5302 6027 8439 578 695 745.

Po 1000 koron Nr. 49 145 262 324 678 1461 868 2176 444 675 3009 5699 6445 8215 226 9262 651 700 767 798.

Po 2000 koron Nr. 4090 142 207 219 321 398 483 484 522 567 587 846 5901 943 6265 7226 248 308 374 450.

Po 10000 koron Nr. 285 291 300. Wypłata od 2 lipca 1906.

Obligacje komunalne pierwszej peszteńskiej ojczyściej kasy oszczędności.

(*Com.-Oblig. d. ersten Pester vaterländ. Sparcassa-Vereines*)

4¹/₂⁰/₁₀₀. 13. losowanie 31 marca 1906 w Budapeszcie.

Po 5000 koron Nr. 367 465 541 613 682 1939 2434 440 826 3089 328 958 4139 269 563 5071 114 121.

Po 2000 koron Nr. 967 1176 282 448 925 2604 659 918 927 3162 187 242 860 960 4334 729 754 896 923.

Wszystkie inne numera powyższe wygrały po 240 franków. Wypłata wszystkich wygranych bez potrącenia miesiąc po ciągnięciu.

Listy zastawne gal. Banku krajowego.

(Gal. Landes-Bank Pfandbriefe.)

Losowanie dnia 1 kwietnia 1906 r. we Lwowie.

4⁰/₁₀₀ (24 losowanie).

Serya I. po **100** kor. Nr. 11 65 103 201 355 433
482 555 583 667 672 764 862 914 954 979 1004 110
414 452 743 747 870 939 2048 058 278 320 419 430
453 628 875 953 3616 760 831 997 4187 208 234 370
660 960 994 5011 298 390 399 467 497 509 560 583
764 910 962 994 6266 419 495 605 698 714 776.

Serya II. po **200** kor. Nr. 51 143 163 240 337
690 717 749 857 971 977 1132 157 254 333 349 537
538 574 607 638 731 779 850 2084 202 261 271 382
435 801 3076 186 404 500 556 590 621 779 849 877
986 4153 231 251 513 533 740 777 812 916 945 996
5016 203 248 465 494 799 802 6238 304 369 385 414
496 547 653 686 843 956 7034 054 056 179 631 652
653 715 820 883 920 967 8122 295 329 361 484 512
551 604 630 680 737 752 872 985 9156 216 244 300
328 386 432 706 747 839 881 922 938 962 10284
320 555 699 788 849 860 889 905 944 11040 209 396
426 472 553 643 840 878 909 949 12048 159 189 285
414 479 512 561 898 13008 024 148 150 153 216 309
391 395 525 546 707 752 867 14014 189 578 926
15010 092 349 375 398 447 487 568 569 634 655 738
853 871 16044 131 441 736 17029 126 156 157 188
235 518 568 654 743 845 984 18156 186 219 349 374
415 421 657 667 802.

Serya III. po **1000** kor. Nr. 53 218 579 786 798
913 939 1056 263 273 287 491 802 967 983 985 2135
230 333 410 691 805 3096 116 117 207 279 362 438
575 634 641 797 806 973 4225 230 393 400 478 482
841 5256 338 387 604 620 737 970 6028 165 398 406
518 543 598 756 806 7025 099 146 148 193 233 705
838 868 982 8075 129 212 299 426 465 559 588 640
667 764 823 882 911 9295 331 399 447 465 518 530
560 689 692 721 852 894 10116 217 343 355 629 749
755 790 794 797 798 907 11083 086 098 141 173 276
340 515 699 729 817 959 12046 202 277 298 545 591
663 754 936 986 13129 144 242 300 352 354 492 505
637 702 812 14010 034 096 155 358 376 430 528 585
986 15083 190 376 727 789 794 903 970 16079 156
157 172 200 300 373 516 710 723 901 913 17080 179 310
319 451 18127 432.

Serya IV. po **5000** kor. Nr. 53 253 398 559 603
665 1078 091 248 315 352 557 686 738 806 902 917
2263 353 596 719 764 802 876 3052 122 404 456 549
584 601 610 613 630 709 977 4088 106 192 210 304.

Serya V. po **10000** kor. Nr. 32 1155 206 3472
698 4564 801 5659.

Wypłata od 30 czerwca 1906 r.

4¹/₂⁰/₁₀₀ 43 losowanie.

Serya I. po **100** kor. Nr. 1312 861 2645 3498.

Serya II. po **200** kor. Nr. 904 969 1017 765
3087 831 4125 179 940 5180 841 863 820 887 903
7047 168 633 8363 841 9028 322 457 487 581 613
10050 888 11065 267 276 331 12520 576 610 880
978 13059 116 225 392 394 761 765 799 945

Serya III. po **1000** kor. Nr. 239 249 295 712
886 1245 556 715 2087 3299 331 453 455 528 602
765 4420 821 897 5228 255 259 452 535 643

Serya IV. po **2000** kor. Nr. 140 147 674 843
1154 210 2139 223 238 981 3205 453 901 4251 619

5259 326 345 6818 386 685 821 913 7579 8346 9042
152 194 429 618 962

Po **10000** kor. 184 351 1016 603 661 752 2018
3911 4045 077 151

Wypłata od 30 czerwca 1906.

1.000 procent.

Ostatnia katastrofa kopalniana w Courrières dała p. Edgarowi Milhaudowi asumpt do ogłoszenia ciekawego artykułu. P. Milhaud jest profesorem ekonomii politycznej na uniwersytecie w Genewie i na podstawie autentycznych danych urzędowych przedstawia stosunek kapitału do pracy — ściślej mówiąc, właścicieli kopalni węgla w Courrières do górników.

Gdy cały świat był wstrząśnięty wiadomością o strasznej katastrofie w Courrières dziennik „Temps“, dnia 12 b. m., a więc nazajutrz po owym nieszczęściu, myślał tylko o akcyonaryuszach, pisząc: „Katastrofa w Courrières wywołała na giełdzie w Lille znaczny spadek akcji tych kopalni. — Z 3.680 franków spadły akcje na 3.050 franków, co przedstawia stratę 630 franków, czyli 17 1/11 proc.“

Towarzystwo kopalni w Courrières („Compagnie des mines de houille de Courrières“), założone zostało dnia 27 października r. 1852 z nieograniczonym czasem trwania. Kapitał zakładowy wynosił 600 tysięcy franków, rozłożonych na 2 tys. akcji po 300 franków. W pierwszych pięciu latach nie było żadnej dywidendy, musiano bowiem dopiero wierceć szyby do pokładów węgla, a praca nie mogła postępować zbyt szybko wobec niewielkich środków pieniężnych. Wypłata dywidendy rozpoczęła się w roku 1857 i to w kwocie 150 franków od akcji czyli 50 proc. W roku 1865 wypłacono od każdej akcji dywidendę w sumie 300 franków, czyli 100 proc. w roku 1867 każda trzystofrankowa akcja przyniosła 600 franków dywidendy, czyli 200 proc.; w 1890 roku 2 tys. franków, czyli 666.66 proc.; w roku 1891 jeszcze więcej, bo 2.300 franków, czyli 766.66 procent. A zatem ktoś, co w roku 1852 nabył dwie akcje po 300 franków, miał od nich w 1857 roku 300 franków zysku, a potem doszedł aż do 4.600 franków rocznego dochodu. Taki akcyonaryusz mógł zresztą sprzedać swoją akcję nominalnej wartości 300 franków n. p. w roku 1881 za 28 tysięcy franków wedle ówczesnego kursu giełdowego. Wprawdzie w 1895 r. dywidenda spadła na 1.600 franków od akcji, ale były to jeszcze „bénéfices scandaleux.“ jak się wyraża profesor Milhaud.

W 1896 roku towarzystwo, które istniało pod formą ustawowa jako „société civile.“ zamieniło się na podstawie ustawy z dnia 1 sierpnia 1893 r. na „société anonyme par actions“. Była to zmiana wyłącznie formalna, która wcale nie zmieniła rzeczywistego stanu rzeczy. Kapitał z 600.000 franków został podwyższony do 6 milionów, liczba akcji na 60.000 po 100 franków nominalnej wartości. Każdy właściciel otrzymał 30 nowych akcji za jedną dawną sztukę bez jakiegokolwiek zapłaty. Oczywiście owych 6 milionów franków nigdy nie wpłacono, gdyż właściciele dawnych 2.000 akcji otrzymali 60.000 nowych akcji. Nowe towarzystwo wypłaciło w 1896 r. dywidendę w sumie 54 fr. od akcji 100 frankowej, a więc 54 fr. proc.; w r. 1899 dywidenda wynosiła 90 franków; w r. 1900 już 125 franków, w 1902 r. „tylko“ 100 franków. Nie wygląda to jaskrawo na pierwszy rzut oka, ale po obliczeniu przedstawia się dywidenda ta zupełnie inaczej. Jeżeli mianowicie za 1 dawną akcję wartości 300 franków pierwotny właściciel dostał 30 nowych akcji, to od wyłożonego kapitału 300 franków dostał od 30 akcji po 100 franków dywidendy, czyli razem trzy tysiące franków. Czyni to 1000 procent. Gdy w r. 1902 dywidendy

da wyniosła „tylko“ 100 franków wobec 125 franków z roku 1900 — gdy więc zaszło drobne zmniejszenie się dywidendy, naturalnie chwilowe, dyrekcya zmniejszyła robotnikom płacę.

Obecnie, po katastrofie, która pochłoneła tysiące ofiar, górnicy jak wiadomo, porzucili pracę, domagając się podwyższenia zarobków. W kopalniach w Courrières tak zwany „kruszak“, a więc najlepiej płatny górnik pobierał dziennie 6.45 franka. W ostatnich latach zarobek nie podniósł się, owszem zmalał nieco, natomiast podrożały wszystkie potrzeby życia, zwłaszcza w okolicach przemysłowych. Ale 6.45 franka dziennie zarabia, jak wspomnieliśmy, najlepiej płatny „kruszak“; inni robotnicy, szczególnie pracujący „na świecie“, zarabiają o wiele mniej. W dodatku trzeba uwzględnić, że górnik nie pracuje przez wszystkie dni robocze w roku, skutkiem czego, wedle obliczeń fachowców, zarobek górnika w Courrières nie przenosi 1.500 fr.

Bankructwa książęce.

Bankructwa książęce nie należą do rzadkości zeszłego lub teraźniejszego wieku. Życie nad stan, ów robak toczący burżuazję, częściej jeszcze niszczy tak zwane wyższe i najwyższe sfery. Prasa angielska opisywała w swoim czasie kłopoty finansowe teraźniejszego króla Edwarda, gdy jeszcze był księciem Walii. Stosunki przyjazne, jakie go łączyły z wielkimi bankierami, jak lord Rotschild i baron Hirsch, miały podobno swe źródło w operacjach, uskutecznianych przez tych matadorów dla królewskiego klienta, który usług tych dotąd nie zapomniał.

Szczęśliwiej wiodło się królowi Leopoldowi belgijskiemu; jako główny interesant przedsiębiorstw Kongo, zyskał on setki milionów franków, przynoszących olbrzymie dochody. Dało to nawet powód do interpelacji socjalistów w izbie deputowanych; przywódca skrajnego stronnictwa Vandervelde wskazał na miliarda przez króla zebrane kosztem opodatkowanych obywateli, oraz kareń manipulacye w Kongo praktykowane. Ponieważ nie można było zarzucić królowi naruszenia konstytucyi, akt oskarżenia socjalistów, po za stroną agitacyjną, nie odniósł rezultatu. Faktem jednak jest, że król Leopold jest także posiadaczem znacznych obszarów ziemi w samej Belgii, a niedawno zakupił wielką przestrzeń gruntów na Rivierze, między Monte Carlo a Ville Franche, gdzie wzmagać się z każdym rokiem przewaga eudzozienców, rokuje posiadaczom terenów znaczne z czasem zarobki. Przypomnieć także należy, iż w rządzie głów koronowanych, gospodarujących nieogłędnie, wspominają cesarza niemieckiego, którego nadmierne wydatki przewyższają 30-milionową listę cywilną, jej ponowne zaś powiększenie zdaje się na razie wyłączone.

Wiele wrzawy narobiły trudności pieniężne, w jakich znajduje się obecnie arcyksiężna Klotylda, bliźka krewnego cesarza austriackiego. Za namową swego marszałka dworu i radcy prawnego, przyjęła ona udział w transakcyi, która miała na celu zmonopolizowanie fabryk kleju w naszej monarchii, oraz założenie fabryki

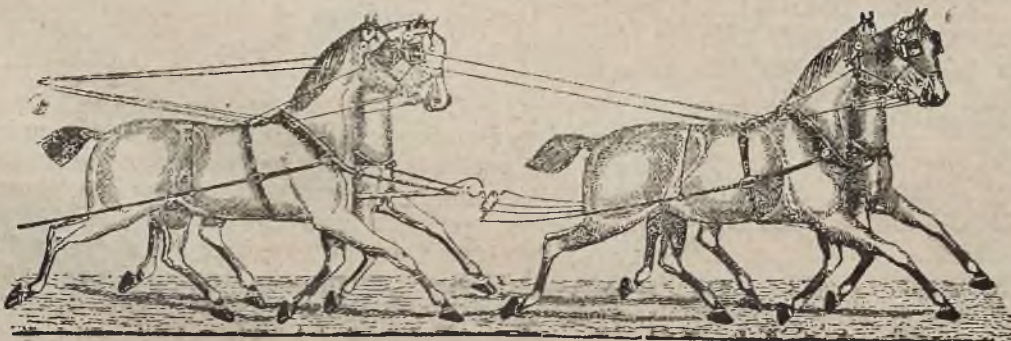
spodium, dla usunięcia wszelkiej innej, a głównie zagranicznej konkurencyi. Utworzono towarzystwo akcyjne, którego główną interesantką była arcyksiężna, a gdy zabrakło kapitału obrotowego, zastawiono jej akcye w bankach austriackich i węgierskich, a nadto za jej poręczeniem otwierano przedsiębiorstwom kredyty w tychże bankach. Ostatecznie okazało się, że arcyksiężna nie tylko straciła cały majątek, ale nadto przyjęła zobowiązanie na 10 milionów koron w austriackim Länderbanku i peszteńskim Banku Komercyjnym, którym słuszny czynią zarzut, iż zaponniały o zasadzie iż: *mulier tacet in ecclesia*. Kobieta nie kwalifikuje się do operacyi pieniężnych, choćby znajdowała się na najwyższych szczeblach społecznych. Podobno połowa tych milionów da się ocenić, nie osłabia to jednak w niczem moralnej doniosłości krachu, któryby bez usłużności chciwych zarobków banków był wprost niemożliwym. Czy też akcyonariusze upomną się o „wyjaśnienia“ na najbliższych ogólnych zebraniach. A wartoby panom dyrektorom kilka słów prawdy powiedzieć.

Nowa pożyczka rosyjska.

W Paryżu są obecnie na ukończeniu rokowania o emisję nowej pożyczki rosyjskiej w olbrzymiej wysokości 2¼ miliarda franków. Pożyczka będzie 5 procentową, a kurs emisyjny wynosić będzie 88 za 100. Pożyczka ta jest międzynarodową, gdyż biorą w niej udział prawie wszystkie państwa z wyjątkiem — Niemiec. Rząd niemiecki zakazał bankom niemieckim udziału w pożyczce, motywując ten zakaz potrzebami skarbu państwowego niemieckiego; w rzeczywistości wchodzi w rachubę względy polityczne. Od czasu znanej depeszy Lambsdorta w kwesyi marokańskiej stosunki polityczne Niemiec z Rosją są naprężone. Natomiast po raz pierwszy biorą udział w pożyczce banki wiedeńskie, a to na wyraźną zachętę naszego ministra spraw zewnętrznych. Nowa pożyczka będzie notowaną za pozwoleniem ministra skarbu na giełdzie wiedeńskiej. Udział austriacki jest stosunkowo nie bardzo znaczny, wynosi bowiem 165 milionów franków. Subskrypcya ma się odbyć 26 bm., a powodzenie będzie prawdopodobnie wielkie, gdyż nowa renta przynowi 5.65 proc., bez uwzględnienia wartości losowania, pozostawiające 11 procent zysku na kapitale. Będzie to więc papier bardzo korzystny. Nowe obligi rentowe będą umorzone w przeciągu 40 lat, pierwsze losowanie odbędzie się dopiero za 10 lat, konwersya przed upływem 10 lat jest wykluczona.

Naszem zdaniem, nowa pożyczka wkrótce po emisyi pójdzie znacznie w górę, gdyż co do kursu jest znacznie korzystniejszą od pożyczek takich państw, jak Serbia i Bułgaria.

Do syndykatu należą austr. Zakład kredytowy, austr. Zakład kredytowy ziemski, Laenderbank, Anglobank i dolno-austr. towarzystwo eskontowe. Dom bankowy Rotszylda, Unionbank i Bankverein nie chciały przystąpić do syndykatu.

Stanisław Piotrowicz

Rymarz i Siodlarz

w Krakowie, Floryańska 8

(przedtem A. Szklarski)

Zakład istniejący 40 lat.

Poleca wyroby własne:

uprząże, siodła, kufry i przybory do podróży

Finanse rosyjskie.

Radca rządowy w Berlinie dr. Rudolf Martin, znany już światu z powodu wydanej przed paru miesiącami sensacyjnej broszury „Die Zukunft Russlands und Japans.“ ogłosił w tych dniach nową książkę, zatytułowaną „Przyszłość Rosyi“.

Przedstawia to dziełko interes nie tylko z powodu, iż wychodzi z pod pióra urzędowej figury niemieckiej, ale jeszcze dlatego, że jego poglądy, zawarte w poprzedniej broszurze, znalazły pewne potwierdzenie w rozwoju bieżących wypadków w państwie rosyjskiem, co oczywiście przekonywa, iż były oparte na wnioskach zasadnych, a nareszcie, że podaje pewnego rodzaju ostrzeżenie do narodu niemieckiego.

Autorowi idzie mianowicie o odwiedzenie kapitalistów niemieckich od finansowego poparcia Rosyi za pomocą zaliczek gotowizny, do czego zresztą i tak nie zdają się w tej chwili być skłonni, zwłaszcza po zajęciu przez Rosyę wyraźnej postawy w kwestyi marokańskiej.

W końcowym rozdziale swej książki, p. Martin, rozbiegając stosunek cesarstwa niemieckiego do rewolucyi rosyjskiej, tak się wyraża:

„Nowa pożyczka rosyjska na giełdach niemieckich jest dzisiaj niemożliwością. Przeprowadzona u nas w 1905 roku pożyczka 500 milionów m. powinna na całe dziesiątki lat przyszłych stanowić ostatnią zapomogę, udzieloną z niemieckiego majątku narodowego i z uszczerbkiem naszych zasobów obronnych na wspieranie nieprzyjaznej nam wszechświatowej polityki rządu rosyjskiego“.

Dzienniki berlińskie sądzą, że jeżeli ten pogląd martinowski się sprawdzi, to krach finansowy byłby w państwie rosyjskiem nieunikniony. Pozostawałaby bowiem tylko droga wystarania się o jakąś pożyczkę we Francyi i w Anglii, lecz ta pożyczka nie mogłaby pokryć ani nawet jednorocznej potrzeby.

Martin ocenia potrzeby pożyczkowe rosyjskie w bieżącym roku 1906 na 3 miliardy marek, aby budżet utrzymany był w należytej równowadze. Jeden miliard marek konieczny jest do pokrycia zapowiedzianego deficytu, drugi na zapłatę w listopadzie r. b. 400 mil. rb. weksli rządowych, a trzeci do wyrównania strat w dochodach, spowodowanych przez obecne zaburzenia.

Możliwość otrzymania owych 3 miliardów marek w ciągu roku 1906 przez Rosyę autor uważa za rzecz wprost nieziszczalną, a tym sposobem, zdaniem jego, niewypłacalność rządu rosyjska wejdzie w stan chroniczny. Zresztą początki tego stanu dostrzega już Martin w pojawieniu się operacji z weksłami rządowymi.

Włożony na Bank Państwa obowiązek każdorazowej na żądanie wymiany tych 400 mil. rub. weksli, uważa autor za krok sprzeczny z ustawą bankową z dnia 29 sierpnia 1897 r. Najbardziej zaś nderzającym jest jego twierdzenie, że trzymiliardowa pożyczka, jeśliby ją Rosya mogła otrzymać w tym czasie, tylko odroczyłaby bankructwo państwowe na jaki rok lub dwa, lecz nie usunęłaby go.

Posuwając dalej swoje obliczenia, Martin dochodzi do wniosku, że w ciągu następnych lat sześciu Rosya powinna zaciągnąć 15 miliardów fr. pożyczki.

Jak już kilkakrotnie zaznaczyliśmy, wywody p. Martina są tendencyjne. Nie ulega kwestyi, iż w razie nastania porządku wewnętrznego, finanse rosyjskie szybko

się poprawią, gdyż kraj jest wielki, a zasoby oraz siła podatkowa bardzo znaczne.

Kronika handlowa.

Credit Lyonnais. Prowincjonalna prasa francuska prowadzi od kilku tygodni silną agitację przeciwko bankowi „Credit Lyonnais“, dowodząc, że bilanse jego nie odpowiadają rzeczywistości, gdyż miliony aktywów są bezwartościowe. Prasa paryska, przeważnie zależna od instytucyj finansowych, charakteryzuje napaści prowincjonalne jako szantaż, nie służący na uwagę. Faktem wszakże jest, iż nader ryczałtowe sprawozdania „Crédit Lyonnais“ uniemożliwiają jakąkolwiek kontrolę akcyonaryuszów, oraz, że kontrola taka ze strony nawet zarządu, mająca się rozciągać na kilkadziesiąt oddziałów banku, rozrzuconych po Europie, Azji i Afryce jest wprost niewykonalną.

Henryk Blokk w Petersburgu. Firma ta, której właściciel popełnił samobójstwo, uprawiała jako specjalność sprzedaż pożyczek premiovych na spłaty z bardzo małym zadatkiem, a nadto udzielała zaliczeń na bilety premiowe, kontentując się drobną różnicą, w porównaniu z dziennymi kursami. Spadek biletów premiovych spowodował firmie znaczne straty, gdyż dłużnicy nie mieli powiększej części interesu spłacać zaliczeń, przewyższających kurs biletów. Gdy zaś banki prywatne, w których Blokk zastawił te pożyczki premiowe zażądały dopłat do zaliczeń na rzeczne losy wydanych, Blokk nie mógł żądaniom tym uczynić zadość.

Humor giełdowy. Arystokratyczni akcyonariusze tow. kolei Paris-Lyon-Méditerranée na ostatniem zebraniu gwałtownie protestowali przeciw wyborowi b. prezydenta Loubeta do rady administracyjnej. Z tego powodu mówiono na giełdzie paryskiej, że było to zebranie „des réactionnaires“, lecz nie „des actionnaires“.

Pożyczki niemieckie. Konsorecyum banków i bankierów niemieckich objęło nową $3\frac{1}{2}\%$ pożyczkę państwową niemiecką w kwocie 260 mil. marek i $3\frac{1}{2}\%$ pożyczkę pruską 300 mil. marek po kursie 99.40. Subskrypcya nie udała się, gdyż zgłoszenia wynosiły tylko 800 mil. marek. Zgłoszenia wynosiły zazwyczaj kilka miliardów, gdyż wszyscy liczą się z tem, iż dostaną tylko małą część zgłoszonej sumy.

Towarzystwo akcyjne fabryki broni w Hirtenberg wydziela za rok ubiegły dywidendę 60 kor. (15%), wobec 40 koron za rok poprzedni. Większy zysk zawdzięcza towarzystwo zamówieniom rosyjskim.

Wiedeński Bankverein otworzył filie w Karlsbadzie i Maryenbadzie.

Unionbank przeprowadził już transakcyę powiększenia kapitału z 32 na 50 mil. koron przez emisję 45.000 nowych akcyj nom. wart. 400 koron. Kurs emisyjny nowych akcyj z prawem opcyi dla dawnych akcyonaryuszów wynosił 510 koron.

Puszki oszczędności czyli domowe kasy oszczędności rozpowszechnione w Belgii, Holandyi, Danii, Szwecyi i Norwegii wprowadza u siebie galicyjska kasa oszczędności we Lwowie. Inowacya ta bezwzględnie przyczyni się w znacznej mierze do pobudzenia zmysłu oszczędności i do ułatwienia oszczędzania. W głównych zarysach sprawa przedstawia się mniej więcej w ten sposób: Strona chcąca za pomocą drobnych oszczędności, tj. oszczędności centowych, codziennych złożyć pewną kwotę, udaje się do kasy oszczędności z prośbą o wydanie jej puszek. Tytułem kaucyi za puszkę składa kwotę pokrywającą koszt puszek, i na tę kwotę otrzymuje

**Spółka
krawiecka**

Władysław Filipkiewicz, były kierownik
fach. Związku kat. krawców, przez lat 6,
pod firmą: Tomasz Bętkowski, samoistny majster kra-
wiecki od lat 14.

Władysław Misko, były przykr. (żurnalista)
Związku kat. krawców, przez lat 3

Kraków, Floryańska 57 tuż obok bramy
Floryańskiej

poleca na składzie: wielki wybór materiałów krajo-
wych i zagranicznych, jakoteż Skład gotowych ubrań.

Zamówienia wykonuje się według angielskich żurna

książeczkę wkładkową oraz stalową, silną puszkę, zamykaną na kluczyk, który pozostaje w rękach kasy oszczędności. Ta pierwsza kwota, złożona tytułem kaucyi za puszkę, zastrzeżoną jest na rzecz kasy i może być stronie wydana przy realizacji książeczki tylko w takim wypadku, gdy strona zwróci kasie puszkę nieuszkodzoną. Strona, otrzymawszy puszkę składa do niej swe drobne oszczędności i po pewnym przeciągu czasu, gdy w puszcze zbierze się jakaś znaczniejsza kwota, przynosi ją do kasy wraz z tą książeczką, dla której puszka została wydana; kasa puszkę otwiera, przelicza przy stronie zawartość, którą dopisuje się do przedłożonej książeczki i tę napowrót wraz z wypróżnioną puszką zwraca stronie.

Inowacya ta, jak się spodziewać należy, znajdzie u publiczności nader przychylnie przyjęcie; rzeczą zaś kasy będzie obmyśleć środki, by rzecz cała, nader sympatyczna i mogąca mieć nawet doniosłe znaczenie, nie wyrodziła się w bezcelową zabawę.

Towarzystwo Electricite w Warszawie. Towarzystwo francuskie „Electricite“, koncesyonaryusz oświetlenia elektrycznego w Warszawie, wypuszcza 2 miliony franków w $4\frac{1}{2}\%$ obligacjach, celem wzmocnienia swych funduszów obrotowych. Obligacje te objęła jedna z instytucyj bankowych w Paryżu, po kursie około 75 proc.

Biedny miliarder. Ostatnią sensacją amerykańską jest miliarder — skazany na śmierć głodową. John Rockefeller, król naftiany, którego majątek ceniony jest na 3 miliardy rubli, od dawna cierpi na żołądek, skutkiem czego zachowywać musi najściślejszą dyetę. Od kilku tygodni z trudnością przyjmuje pokarmy i niewiadomo jak długo uda się lekarzom sztucznie żywić pacjenta, którego dochód dzienny wynosi milion rubli. Chory wpadł nadto w chorobę nerwową. Rodzaj manii prześladowczej, prawie nieuleczalnej. Tak kończą niekiedy — miliarderzy.

Przegląd giełdowy.

Niespodziewane załatwienie kryzysu na Węgrzech było dla giełdy wiedeńskiej prawdziwą główną wygraną. Wszelkie troski odrazu ustały, a na wszystkich polach kursa przy nadzwyczaj ożywionych transakcyach raptownie poszły w górę. Ważny impuls dał również giełdzie prawdopodobny udział banków wiedeńskich w pożyczce rosyjskiej. Giełda liczy się z tem, iż nasz przemysł dostanie liczne zamówienia z Rosyi, a wiadomo, iż przemysł niemiecki zawdzięcza swój rozkwit dostawom rosyjskim.

Znaczne zwwyżki kursowe ilustruje najlepiej następujące zestawienie kursowe:

	$3\frac{1}{3}\%$ 906	$10\frac{1}{4}\%$ 906	$15\frac{1}{4}\%$ 906
4% renta węg. złota	111.85	116.40	115.60
4% „ „ koron.	93.90	97.05	96.35
Losy węg. premiowe	428.—	437.—	438.—
Akcyje kredytowe	658.75	681.50	689.50
„ węg. kredytowe	788.—	816.—	822.50
„ zakł. kred. ziem.	1058.—	1084.—	1090.—
Bankveriny	552.—	561.75	562.—
Akcyje peszt. banku komerc.	3033.—	3130.—	3130.—
Unionbanki	548.—	555.—	558.50
Aussig-Teplitzer	2318.—	2448.—	2435.—
Staatsbahny	672.75	686.75	689.50
Nordwestbahn	428.—	430.—	436.—
Alpiny	539.25	557.75	570.50

	$3\frac{1}{3}\%$ 906	$10\frac{1}{4}\%$ 906	$15\frac{1}{4}\%$ 906
Rima	537.—	562.—	572.50
Salgo Kohlen	593.—	628.—	635.—
Hirtenberger (naboje)	979.—	1057.—	1090.—
Fabryka broni	560.—	591.—	599.—
Poldihütte	520.—	538.—	549.—

Podobne zwwyżki kursowe w stosunkowo krótkim czasie należą do rzadkości. Podniosły się zwłaszcza akcyje fabryk municyjnych na prawdopodobne zamówienia rządu naszego i rosyjskiego, z tego samego powodu podskoczyły kursa watorów żelaznych. Bezprzykładną jest również raptowna zwwyżka kursowa rent węgierskich o 5% . W ostatnich dniach kursa rent nieco się obniżyły, a to z powodu obawy konkurencyi nowej renty rosyjskiej. Także w losach zwyczaj były dość pokaźne, zwłaszcza losy węgierskie były bardzo poszukiwane.

Odpowiedzi Redakcyi.

H. B. W związku z ożywioną tendencją giełdy wiedeńskiej, rozpoczynają osławione kantory giełdowe rozsyłaniem swoich cyrkularzy, w których zachęcają do gry giełdowej w walorach im dogodnych i przepowiadają podwyższenie się kursu danego waloru o kilkadziesiąt koron. Wszelkie takie przepowiednie są tylko pułapką na głupich, nikt na pewno nie może przewidzieć kształtowania się kursów, to też wszelkie podobne cyrkularze należy rzucić do kosza.

L. W. Akcyje Anglobanku rentują się przy dzisiejszym kursie na 3.7% , fundusz rezerwowy został uszczuplony, tak iż nie sądzimy, ażeby kurs tych akcyj jak to Panu pisano, był wielce zachęcającym do kupna.

Ab. Z. Dywidenda akcyj Staatsbahnu za rok ubiegły wynosić będzie 29—30 franków, wobec 27 franków za rok 1904. Oprócz tego tow. ma widoki lepszych zysków w swoich hutach węgierskich, tak iż nie uwzględniając możliwości upaństwowienia, kurs dzisiejszy jest stosunkowo dość niski.

K. W. Zgłoszenia subskrypcyjne na nową 5% rentę rosyjską po kursie 88 za sto przyjmujemy począwszy od dnia dzisiejszego pod warunkami oryginalnymi bez doliczenia prowizyi. Kaucya wymagana jest w sumie 5% . Dzień subskrypcyi oznaczony został na 26 b. m. Na giełdzie paryskiej płacą za nową rentę $91\frac{1}{2}$ za sto.

Walne zgromadzenie akc. krakowskiego tramwaju elektrycznego odbędzie się w pierwszych dniach maja. Dywidenda za rok 1905 wynosić będzie $4\frac{1}{2}\%$. Za akcyje płacimy 400 koron oprócz kuponu bieżącego.

4% listy zastawne Tow. kredyt. m. Kielc.

(5% Pfandbriefe der Stadt Kielce.)

Ciągnięcie dnia 1 (17) marca 1906 r. w Kielcach.

Po 1000 rubli Nr. 164.

Po 500 rubli Nr. 53 66 139.

Po 250 rubli Nr. 54 63 197 365.

Po 100 rubli Nr. 198 256 317 642 749 775.

Wypłata od 1 (14) lipca 1904.

BOTANIK I PODBIPIĘTA

SPECYAŁY »PAROWEJ FABRYKI« WÓDEK POLSKICH ROM. MARCZYŃSKIEGO

ZWIERZYNIĘC-KRAKÓW »Pałac« 20, Tel. nr. 77. FILIA: KRAKÓW, Floryańska, L. 32, Telefon nr. 605.

Tylko czas krótki.

Jeszcze nie bywało
za tą cenę.**OZDOBA KAZDEGO POKOJU.**

Przy zwinieciu fabryki udało mi się kupić tanio 8-000 dywanów na ściany i 11 000 dywaników przed łóżka, tak, że jestem w możności wspaniałej

DYWAN ŚCIENNY z szenili

równy na obydwu stronach, w pięknych barwach prawdziwych 100 cm. szerokości 200 cm. długości, czarująca wzory: lwy, psy, sarny, jableźcie, pawie, joleń, wielbłąd, kwiaty, za pobraniem **po złr. 2.50** wysłać. Szczegółowe polecenia godnym dla pokoi wilgotnych, ponieważ dywan jest tak grubym, że wilgoć nie przenika.

PIĘKNE DYWANIKI PRZED ŁÓŻKA tylko 70 ct. za sztukę.

Pierwszy morawski dom wysyłkowy towarów **Juljusz Hoitasch, Göding** (Morawa). Nr. 162
Niekonwiniując bez przeszkody przyjętym zostaje z powrotem i zwraca się pieniądze.

Panu J. Hoitasch, Göding. — Z nadesłanych mi dywanów ściennych jestem bardzo zadowolony. Proszę posłać jeszcze 4 dywany ścienna po złr. 2.50 za pobraniem. Z szacunkiem *Henryk Bukowski*, właściciel domu, Praga, 18/10 1905

Losy koronowe! Losy koronowe!
Loterya Przytuliska Elżbiety

Główna wygrana **30.000** koron. — 2200 wygr. = 68,000 kor.
Ciągnięcie nieodwołalnie 17 maja 1906 r.

LOTERYA OGRZEWAJNI

Ciągnięcie nieodwołalnie 5 maja 1906 r.

Główna wygrana **30.000** koron. — 1500 wygr. = 55,000 kor.

Losy po jednej koronie

6 losów za 5 kor., 50 hal., 11 losów za 10 koron — poleca

Dom bankowy Braci Eibenschütz, Kraków.

Jan Michalik

Fabryka Czekolady

Kakao * cukrów deserowych

Odnaczona najwyższymi nagrodami na wystawach światowych. — Cenniki darmo i oplatnie.
Adres telegr.: Czekolada, Kraków. — Telefon 466.

Kraków, ul. Floryańska L. 45.

Tani sklep chrześcijański „pod Kościuszką”
w Krakowie, ul. Mikołajska L. 1

poleca na każdy sezon wielki wybór materij bławatnych. Bielizna męska i damska własnego wyrobu.

Ceny niskie, stałe.

Zakład pogrzebowy **Jana Wolnego**

w Krakowie, przy ul. św. Tomasza 4.

Telefon 331. — Filia znajduje się przy ul. Kopernika 6.

Hurtowny i częściowy skład wszelkich rzeczy religijnych, wyrobów skórkowych, albumów, portmonetek itp. Wielki wybór **książek do nabożeństwa** w najrozmaitszych oprawach — poczynszy od **20 hal.** Przyjmuję zamówienia na obrazy do ołtarzy, chorągwi itp. ręcznie, artystycznie malowane na płótnie, blasze i drzewie i posiada takowe na składzie — gwarantując za dobre wykonanie.

JULIAN KURKIEWICZ, KRAKÓW
Mały Rynek

PROMESY „MERKURA”

Boden-Credit II. emisji, po 5.50 koron

Ciągnięcie 5 maja! Główna wygrana: **100.000 koron.**

Boden-Credit I. emisji, po 5 koron

Ciągnięcie 15 maja! Główna wygrana: **90.000 koron.**

Węgierskie hipoteczne, po 4 koron

Ciągnięcie 15 maja! Główna wygrana: **70.000 koron.**

Węgierskie premiowe z roku 1870

na cały los 12 koron na pół losu 7 koron

Ciągnięcie 15 maja! Główna wygrana: **200.000 kor.**

Wszystkie 4 promesy razem tylko 25 koron.,
jakoteż losy oryginalne po kursie dziennym lub na raty miesięczne poleca

Kantor wymiany Braci Eibenschütz, Kraków.

Ruch wychodźców z Galicji i Bukowiny przez Tryjest

Jazda przez TRYJEST do NOWEGO JORKU i wszystkich miejscowości PÓLNOCNEJ AMERYKI w wykwińtynie urządzonych pierwszorzędnych parowcach.

Zjednoczone austr. akc. Towarzystwo żeglugi w Tryjeście

Austro Americana

jako jedyne, austriackie Towarzystwo żeglugi, które na mocy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30 kwietnia 1904 r. L. 21.903 upoważnione zostało do tworzenia agencji i zastępstw, ustanowiło

Jeneralną Agencję dla Galicji i Bukowiny

i upoważniło ją do zorganizowania poszczególnych Agencji. — Zadaniem tej organizacji jest: oprzeć swą działalność na rzetelnej podstawie, ochronić wychodźców od wszelkiego wyzysku i skierować ruch wychodźców o ile możności przez austriacki port Tryjest. Towarzystwo i jego agenci mają czuwać nad tem, ażeby pasażerowie płacili tylko oznaczone przez Zarząd ceny jazdy i otrzymywali możliwie najlepszy wikt i utrzymanie

Wszelkich wyjaśnień udzielają, oraz sprzedaż kart okrętowych załatwiają:

Jeneralna Reprezentacya Goldlust i Ska, Kraków, Lubicz 7.

oraz w BROADACH, PODWOŁOCZYSKACH, CZERNIOWCACH, NADBRZEZIU, SZCZAKOWEJ, oraz

Główna Agencya we Lwowie, Błonie 2.

i prowincjonalne agencje.

